

Opiskeluhuollon suunnitelma

Sivistyslautakunta 21.6.2023 § 72

Suunnitelman perustana ovat:

Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019, luku 4.3.2

Lukiolaki (714/2018)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 ja OPH:n määräys 3.3.2014, 6/011/2014,

Suunnitelmassa on myös huomioitu Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolainsäädäntö, soveltamisohje, Sosiaali- ja terveysministeriö, Kuntainfo 13a/2015

Suunnitelma on osa Suomussalmen lukion opetussuunnitelmaa 2021, Opiskeluhuolto.

Suunnitelman ovat laatineet opinto-ohjaaja Aulikki Moisio ja kuraattori Sanna Juttula.

Opiskeluhuollon suunnitelma on muokattu yhteisesti lukion opiskeluhoitoryhmän kokouksessa 24.11.2020

ja hyväksytty lukion henkilöstökokouksessa 17.12.2020

Suunnitelmaa on päivitetty OHR:n kokouksessa 23.5.2023

Suomussalmen kunnan sivistyslautakunta on hyväksynyt suunnitelman osana lukion opetussuunnitelmaa 21.6.2023 § 72.

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut.....	3
3. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat	4
3.1. Suomussalmen kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä	5
3.2. Suomussalmen lukion opiskeluhoitoryhmä	5
4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen	7
5. Opiskeluhuollon kertomukset	10
6. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa	11
7. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja arviointi	12
8. Lomakkeet.....	13
8.1. Lupa opiskeluhuollon asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen.....	13
8.2. Opiskelijan opiskeluhoitokertomus	14
8.3. Lupa opiskelijan tietojen siirtoon	15
8.4. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen	16

9 Liitteet

Liite 1 Suomussalmen lukion päihdetoimintamalli

Liite 2 Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Liite 3 Suomussalmen lukion kriisitoimintasuunnitelma

Liite 4 Pelastussuunnitelma

Suomussalmen lukion opiskeluhuollon suunnitelma

1. Johdanto

Suomussalmen lukion opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista ja opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhuoltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhuoltona.

Lukion opiskeluhuollon kokonaisuuteen sisältyvät Kainuun hyvinvointialueen ja Suomussalmen kunnan järjestämät opiskeluhuollon palvelut, joita ovat opinto-ohjaus- ja kuraattoripalvelut sekä Kainuun hyvinvointialueen järjestämä opiskeluterveydenhuolto, mielenterveyshoito ja psykologipalvelut. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhuolto, jota koulutukseen osallistuminen edellyttää. Opiskelijoille ja heidän huoltajilleen annetaan tietoa opiskelijoiden käytettävissä olevasta opiskeluhuollosta ja opiskelijaa ohjataan hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon palveluja.

Opiskeluhuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä Suomussalmen kunnan opetustoimen ja Kainuun hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuolto on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 3 § ja 9§)

2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Suomussalmen lukiossa on n. 75 opiskelijaa. Tällä hetkellä 1. ja 2. vuosikurssi on jaettu yhteen ryhmään ja aabeilla on kaksi ryhmää, joista kullakin ryhmällä on ryhmänohjaaja. Ryhmissä on noin 15-27 opiskelijaa. Opiskeluhuollon resurssit kohdennetaan yksittäisiin opiskelijoihin, oppilaitosyhteisöön ja opiskeluhuollon kehittämiseen ja seurantaan. Samoissa tiloissa tiloissa opiskelee myös aikuisten ja valmistavan perusopetuksen oppilaita.

Opiskeluhuollon palvelujen saatavuus on turvattu Suomussalmen kunnan ja Kainuun hyvinvointialueen yhteistyönä. Lukiossa on rehtorin ja opetushenkilöstön lisäksi opinto-ohjaaja. Kuraattori, terveydenhoitaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja sekä koululääkäri ovat yhteisiä perusopetuksen kanssa. Psykologi ja sosiaalitoimen palvelut sekä muut erikoissairaanhoidon palvelut saadaan Kainuun hyvinvointialueelta.

Tämänhetkellä resurssilla opiskelijoille mahdollistetaan käynnit sekä opinto-ohjaajan, kuraattorin, psykiatrisen sairaanhoitajan että terveydenhoitajan luona. Opiskelijalle pystytään turvaamaan kiireellisissä tilanteissa pääsy kuraattorin, terveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan tai opinto-ohjaajan keskusteluun jo samana päivänä. Sopiva työntekijä arvioidaan tilannekohtaisesti opiskeluhuollosta ja tavoitteena on mahdollisimman matalan kynnyksen palvelut tutussa kouluympäristössä.

Opiskeluhuollon palveluiden edellyttämä työn- ja vastuunjako sekä palvelujen toteuttamisessa tarvittava yhteistyö sujuu hyvin, sillä suurin osa opiskeluhuollon henkilöstöstä (koululääkäri, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, kuraattori ja opinto-ohjaaja) toimii saman kouluyhteisön pihapiirissä Ruukinkankaalla ja on nopeasti tavoitettavissa. Työparityöskentely opiskeluhuollollisissa asioissa eri toimijoiden kesken on Suomussalmen lukiossa keskeinen, opiskelijan hyvinvointia tukeva muoto.

3. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Oppitunneilla käydään läpi järjestyssääntöjä ja muita turvallisuutta lisääviä tekijöitä, autetaan opiskelijoita tutustumaan toisiinsa ja toimimaan ryhmänä, kannustetaan huolehtimaan omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä pyritään luomaan avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri henkilöstön ja opiskelijoiden välillä.

Yhteisöllisen opiskeluhoitoon suunnittelun ja kehittämisen lähtökohtana on opiskelijan osallisuus, myönteinen vuorovaikutus sekä aikuistuvan nuoren itsenäistymisen tukeminen. Kaikilla opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus osallistua yhteisöllisen opiskeluhoitoon toimintatapojen kehittämiseen ja mielipiteensä ilmaisemiseen opiskelijoita ja oppilaitosyhteisöä koskevilla asioilla. Opiskelijoiden mahdolliset erityistarpeet pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan.

Huoltajien mahdollisuutta osallistua yhteistyöhön tuetaan. Huoltajia kannustetaan osallistumaan yhteisöllisen opiskeluhoitoon kehittämiseen ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja yhteistyön vahvistamiseen. Kotiväenillat ovat yksi toimintamuoto opiskeluhoitoon kehittämisessä. Yhteistyötä tehdään myös muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opiskelijoiden osallisuus opiskeluhoitoon turvallisuuden edistämiseksi tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria, ja se otetaan huomioon kaikessa oppilaitoksen toiminnassa. Turvallisuusasiat ovat lukion pelastussuunnitelmassa, johon liittyen lukiossa toteutetaan vuosittaiset palotarkastukset, turvakävelyt ja poistumisharjoitukset.

Opiskeluhoitoon monialaiseen yhteistyöhön kuuluvien opiskeluhoitoryhmien toiminta on osa opiskeluhoitoon kokonaisuutta. Opiskeluhoitoryhmiä ovat Suomussalmen kunnan opiskeluhoitoon ohjausryhmä ja Suomussalmen lukion opiskeluhoitoryhmä. Suomussalmen kunta asettaa opiskeluhoitoon ohjausryhmän ja oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän. Ohjausryhmä ja koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä ovat monialaisia, mikä tarkoittaa, että ryhmässä on mukana opetushenkilöstöä, opiskeluterveydenhuollon palveluja sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja edustavia jäseniä, sekä sosiaali- ja terveystieteiden edustavia jäseniä.

3.1. Suomussalmen kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä

Suomussalmen kunnan järjestämän koulutuksen opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa **monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä**. Siihen kuuluvat mm. sivistyspalveluiden, sosiaali- ja terveydenhuollon, perusopetuksen ja lukion edustajat. Ohjausryhmä kokoontuu muutaman kerran vuodessa sivistysjohtajan koollekutsumana. Ohjausryhmän tavoitteena on reagoida ajankohtaisiin opiskeluhuollollisiin asioihin tasavertaisesti kaikissa koulutusyksiköissä.

3.2. Suomussalmen lukion opiskeluhoitoryhmä

Suomussalmen lukion opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa **lukion opiskeluhoitoryhmä**, jossa ovat edustettuina opinto-ohjaaja, kuraattori, terveydenhoitaja, opettaja- ja opiskelijakunnan edustajat, sosiaalitoimen edustaja ja muut asiantuntijat. Ryhmää johtaa lukion rehtori.

Opiskeluhoitoryhmä kokoontuu 3-4 kertaa lukuvuoden aikana. Tehtävänä on suunnitella lukion hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä käytännön toimenpiteitä ohjausryhmässä esiin tulleet asiat huomioiden sekä kartoittaa opiskelijoiden hyvinvoinnin tilaa sekä arvioida ja kehittää opiskeluhuollon toimintaa.

- **Yhteistyö muiden viranomaistahojen kanssa**

Lukion opiskeluhoitoryhmä tekee yhteistyötä nuorisotoimen, sosiaalitoimen ja poliisin sekä muiden opiskeluhuollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa kutsumalla heitä asiantuntijoina opiskeluhoitoryhmään sekä tarvittaessa yksittäisen opiskelijan asiassa asiantuntijaryhmään. Koulun ulkopuolisia yhteistyötahoja hyödynnetään myös yhteisöllisessä, ennaltaehkäisevässä opiskeluhuollon toiminnan kehittämisessä.

- **Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö**

Terveysneuvontaa antaa terveydenhoitaja tai muu opiskeluhuollon asiantuntija henkilökohtaisella ohjauksella tai ryhmäohjauksessa. Terveystiedon opetuksesta vastaa lukion terveystiedon opettaja, joka on myös selvillä opiskeluhuollon toiminnasta ja käytänteistä. Opettajilta saatuun palautteeseen voidaan reagoida opiskeluhuollossa myös ryhmäkohtaisesti esimerkiksi oppituntien muodossa, jos tarvetta ilmenee.

- **Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa**

Opiskelijat osallistuvat kouluterveys- ja koulun toiminnan arvioinnin kyselyihin, joissa tulevat esille myös oppilaitoksen terveellisyys ja turvallisuus. Kouluterveyskyselyt otetaan huomioon opiskelijahuoltoon suunniteltaessa. Kyselyjen tuloksista tiedotetaan sekä huoltajia että opiskelijoita. Oppilaitoksen turvallisuuden suunnittelussa ja kehittämisessä on mukana koulupoliisi ja Kainuun pelastuslaitoksen koululle nimeämä palotarkastaja.

Lukiolla pidetään poistumisharjoitukset joka vuosi. Kainuun pelastuslaitoksen edustaja tai koulun henkilökunta esittelee uusille opiskelijoille lukion turvallisuusasiat oppitunnilla ja myös ns. turvakävelyn muodossa heti lukuvuoden alkaessa.

- **Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen**

Opiskelijoiden osallistumista opetukseen seurataan Wilman avulla. Jokaisella opettajalla on velvollisuus merkitä opiskelijoiden poissaolot ja tiedottaa niistä ryhmänohjaajalle, kun huoli opiskelijan poissaoloista herää. Opiskelija on velvollinen ilmoittamaan poissaolon ryhmänohjaajalle tai aineen opettajalle. Perusteettomiin poissaoloihin puututaan aina ja niitä selvitetään yhteistyössä opiskelijan, huoltajien, kuraattorin ja opinto-ohjaajan kanssa. Tarkemmat poissaolo-ohjeet esitellään lukion lukuvuosiedotteessa.

- **Esteetön opiskeluympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa**

Kiireellisissä sairaus- tai tapaturmatapauksissa otetaan yhteys hätänumeroon 112 ja annetaan tarpeellinen ensiapu koulun henkilökunnan toimesta ja pyydetään tarvittaessa terveydenhoitaja paikalle. Osa koulun henkilökunnasta on käynyt ensiapukoulutuksen (EA1). Työnantaja tukee ensiapukoulutusten suorittamista ja esimerkiksi opettajat voivat saada sen osaksi Veso-koulutusta.

Suomussalmen lukio on yhdessä tasossa toimiva koulu ja se on remontoitu vuonna 2009. Remontin yhteydessä huomioitiin myös esteetön pyörätuolilla liikkuminen. Lukion taito- ja taideaineiden opetus siirtyi syksyllä 2022 uuteen koulurakennukseen. Kaikki toiminnot siirtyvät täysin uuteen koulurakennukseen syksystä 2025 lähtien. Uudessa koulurakennuksessa on huomioitu esteetön opiskeluympäristö; mm. induktiosilmukka löytyy uuden koulun kaikista tiloista.

- **Tupakkatuotteiden, nuuskan, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen**

Tupakkalain vaatimusten mukaan Suomussalmen lukion sisätiloissa ja ulkoalueella tupakointi on kielletty. Alkoholin tai muiden päihteiden vaikutuksen alaisena oleminen kouluajaksi on kielletty ja käytön epäilykset selvitetään Suomussalmen lukion päihdetoimintamallin mukaisesti. Alaikäisten osalta otetaan yhteys huoltajiin ja asiasta tehdään lastensuojeluilmoitus. On tärkeää, että nuorten lähellä olevat aikuiset reagoivat päihteiden väärinkäyttöön ja ottavat asian puheeksi opiskelijan kanssa välittömästi, kun epäily päihteiden käytöstä ilmenee. (Liite 1. Suomussalmen lukion päihdetoimintamalli)

- **Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi**

Suomussalmen lukion opiskelijat muodostavat opiskelijakunnan. Opiskelijakunta valitsee puheenjohtajan ja ryhmät valitsevat ryhmäkohtaiset edustajat opiskelijakunnan hallitukseen. Lukion henkilöstökokouksessa valitaan opiskelijakunnan ohjaava opettaja tai opettajat. Opiskelijakunnan hallitus kokoontuu säännöllisesti. Toimintaan kuuluvat lukuvuoden tapahtumien suunnittelu ja toteutus yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Opiskelijakunnan edustaja on läsnä henkilöstökokouksessa opiskelijoita koskevien yhteisten asioiden käsittelyssä sekä lukion opiskeluhuoltoryhmän ja kriisityöryhmän kokouksissa.

Pienessä lukiossa opiskelijoiden ja henkilökunnan yhteistyö on helppoa ja mutkatonta, ja kaikki saavat osallistua koulun yhteiseen toimintaan niin halutessaan. Opiskelijat ovat myös aktiivisessa roolissa suunniteltaessa koulun kansainvälistä toimintaa. Opiskelijoilla on tärkeä rooli uusien opiskelijoiden ryhmäytymisessä yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

- **Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi**

Huoltajat kutsutaan vähintään kerran lukuvuodessa kunkin ryhmän yhteiseen kotiväeniltaan. Tapahtumassa käsitellään vuosikurssin ajankohtaiset asiat. Yksittäisen alle 18-vuotiaan opiskelijan asioissa ryhmänohjaaja tai/ja opiskeluhuollon henkilö voi olla yhteydessä

huoltajaan. Huoltajille annetaan Wilma-tietojärjestelmän tunnukset (alle 18-vuotiaat opiskelijat), jolloin huoltajat voivat seurata opiskelijan koulusuorituksia, poissaoloja ja koulun antamia tiedotteita sekä olla itse yhteydessä ryhmänohjaajaan ja muuhun henkilökuntaan. 18 vuotta täyttänyt voi antaa luvan huoltajille Wilman tunnusten käytön jatkamiselle.

- **Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä**

Katso liite 2: Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

- **Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa**

Katso liite 3: Suomussalmen lukion kriisitoimintasuunnitelma.

4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa, psykologi- ja kuraattoripalveluja ja opiskelijaterveydenhuollon palveluja sekä muita yksittäistä opiskelijaa tukevia opinto-ohjauksellisia ja erityistuen palveluja. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 5 §). Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

- **Monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto**

Yksittäisen opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa **monialaisessa asiantuntijaryhmässä**. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä **asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai** ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, **hänen huoltajansa suostumuksella**. (Lomake 1. Lupa monialaisen asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen.)

Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä itseään koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus sekä opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhuoltoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhuollossa sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä.

Asiantuntijaryhmässä käsiteltäviä opiskelijan asioita voivat olla esimerkiksi:

- oppimisvaikeudet
- käyttäytymiseen ja / tai sosiaalisiin tilanteisiin liittyvät vaikeudet
- poissaolot
- kiusaaminen
- oppituntien työrauha
- mielenterveysongelmat
- riippuvuudet
- elämänhallinnan ongelmat
- kriisitilanteet
- uupuminen/koulustressi
- taloudelliset vaikeudet

- erilaiset lastensuojelulliset huolenaiheet (esim. perheväkivalta, päihde- tai mielenterveysongelmat perheessä, opiskelijan taloudellisen, kasvatuksellisen tai sosiaalisen tuen tarve)

Asiantuntijaryhmän kutsuu koolle kuraattori, terveydenhoitaja, opinto-ohjaaja tai muu opiskeluhuollon asiantuntija opiskelijan suostumuksella. Asiantuntijaryhmän toiminnasta tiedotetaan tapauskohtaisesti lukion rehtorille. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijaryhmän kokoontumiset kirjataan **opiskelijakohtaiseen opiskeluhuoltokertomukseen** aikajärjestyksessä (Lomake 2).

Opiskeluhuollon palveluiden järjestäminen ja keskinäinen työn- ja vastuunjako tehdään yhteistyössä monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenten kesken. **Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaaville viranomaisille sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi** (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 23 §). Opiskelijan vaihtaessa koulua tai siirtyessä jatko-opintoihin **opiskelijalta otetaan lupa tietojen siirtoon** sekä opetuksen järjestelyjen että opiskeluhuollollisten tietojen osalta (Lomake 3).

- **Psykologi- ja kuraattoripalvelut**

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla edistetään opiskeluyhteisön hyvinvointia ja yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa sekä tuetaan opiskelijan oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 7 §). Opiskeluhuollon psykologin, psykiatrisen sairaanhoitajan, kuraattorin tai terveydenhoitajan arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

Opiskelijalle järjestetään mahdollisuus **keskustella henkilökohtaisesti** opiskeluhuollon terveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. **Kiireellisessä tapauksessa** mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan saamaan muita opiskeluhuollon palveluja.

- **Opiskeluterveydenhuolto**

Terveydenhuoltolain mukaisilla opiskeluterveydenhuollon palveluilla edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia ja opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä. Lisäksi pyritään tunnistamaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin. Opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 8 §). Lisäksi Suomussalmen lukion opiskelijoilla on käytettävissään psykiatrisen sairaanhoitajan eli miekkarin palvelut.

Terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa järjestetään siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä vastaanotolle **myös ilman ajanvarausta**. Opiskelijalla on myös mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys perusterveydenhuoltoon. Opiskelijalla on lisäksi mahdollisuus varata kiireetön aika terveydenhoitajalle.

Lukion opiskeluterveydenhuollossa terveydenhoitaja tekee terveystarkastuksen opiskelijoille joko ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna. Lääkärin terveystarkastus toteutetaan toisen vuosikurssin pojille kutsuntaterveystarkastuksena terveysasemalla ja armeijaan hakeutuville tytöille. Tytöille tarjotaan lääkärintarkistusaika ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna.

Suun terveystarkastus järjestetään opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana, ja tällöin selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve. Opiskelijahammashuolto on alle 18 -vuotiaille ilmainen. Yli 15-vuotiailta voidaan periä hammashoidon käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä vastaanottoajasta ”sakkomaksu”. (Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011, 9§, 10§ ja Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992, 25§)

Opiskelija ohjataan kouluterveydenhoitajan ja koululääkärin opastuksella muihin terveydenhoidon palveluihin jatkohoidon tarpeen mukaisesti ja terveydenhuoltolain 1326/2010, 51 §:n mukaisesti: Lainaus 51 §: ”*hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas otti yhteyden terveyskeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana; erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut toimintayksikköön. Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu, hammashoidossa enimmäisaikaa saa jatkaa 3 kk:lla*”.

- **Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämiseen liittyvä yhteistyö oppilaitoksessa**

Opiskelijalla ja huoltajalla on ensisijainen vastuu huolehtia lääkityksen ja ruokavalion ja muun hoidon järjestämisestä ja tiedottamisesta kouluyhteisössä. Tarvittaessa terveydenhoitaja järjestää mahdollisen erityisruokavalion tai lääkitykseen liittyvän yhteistyön opiskelijan kanssa ja tiedottaa oppilaitoksen henkilökuntaa siltä osin kuin se on opiskelijan hoitotoimenpiteiden kannalta tarpeellista ja opiskelijan ja huoltajan suostumuksen mukaista.

- **Tarvittava yhteistyö oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa**

Jos oppilaitoksen yleinen tilanne tai opiskelijan henkilökohtainen tilanne vaatii, opiskeluhuoltoryhmässä tai monialaisessa asiantuntijaryhmässä päätetään yhteistyöstä ulkopuolisiin palveluihin (erikoissairaanhoido, sosiaalitoimi, poliisi, nuorisotoimi jne.).

- **Väkivallan uhka**

Opiskeluhuollon säännökset **velvoittavat opiskeluhuollon eri toimijat tekemään salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoituksen poliisille väkivallan uhasta** oma-aloitteisesti, jos henkilö saa työ- tai virkatehtävässään tiedon, jonka perusteella arvioi, että jotakuta henkilöä tai hänen läheistään uhkaa väkivalta. Arvioitu uhka voi olla perheen sisäinen tai lähisuhteeseen liittyvä taikka esimerkiksi toiseen opiskelijaan, työntekijään tai oppilaitokseen kohdistuva. Väkivallan uhasta tulee tiedottaa koulun rehtorille, joka lähijohtajana johtaa uhan vaatiman toimenpiteiden organisoinnin ja tiedottamisen.

- **Opiskelussa erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat**

Lukio-opintojen aloitusvuonna erityisopettaja tekee kaikille lukioon tulleille vapaaehtoisen lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia seulovan lukitestin. Seulaan jääneet ohjataan

nuorisopsykologin tarkempiin tutkimuksiin. Lukitestin tuloksista tiedotetaan opiskelijan opettajille yhteistyössä opiskelijan kanssa ja kerrotaan suositeltavista tukitoimista. Tukea tarvitsevan opiskelijan opetukseen voi sisältyä mahdollisesti tukiovetusta sekä yksilöllisiä koe- ja oppimistehtäviä tai lisäaikaa kokeessa. Myös verkkoympäristöt antavat lisämahdollisuuksia opiskelijan oppimisen tukemiselle.

Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kohdalla ylioppilastutkintoon liittyviä poikkeusjärjestelyjä anotaan ylioppilastutkintolautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti lääkärintodistukseen tai muihin asiantuntijalausuntoihin vedoten. Opiskelijalle mahdollistetaan erityisjärjestelyjen käyttö koe- ja luokkaopetustilanteissa koko lukio-opintojen ajan. **Lisäksi opiskelijalle tiedotetaan lukivaikeuteen liittyvästä erityisjärjestelyjen oikeudesta jatko-opintoihin pyrittäessä ja jatko-opintojen aikana.**

• Yhteistyö opintojen ohjauksessa ja jatko-opintojen suunnittelussa

Lukion opiskelija laatii opinto-ohjaajan ohjaamana oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman. Opinto-ohjelmat tehdään Wilmaan. Opiskelusuunnitelmassa huomioidaan jatko-opintojen ja ammatinvalinnan vaatimukset.

Mikäli opiskelijalla lukioon tullessa ei vielä ole suunnitelmia jatko-opinnoista, häntä ohjataan opiskelemaan muutoin jatko-opintoihin yleensä vaadittavia opintokokonaisuuksia ja niitä oppiaineita, jotka opiskelija kokee itselle mieluisiksi. Opiskelijalla oleva oppimisen vaikeus (luki- ja/tai muu oppimisen vaikeus) tai muu erityisen tuen tarve huomioidaan opiskelusuunnitelmaa laadittaessa.

5. Opiskeluhuollon kertomukset

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhuoltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset **potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin** (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 12 §). Opiskeluhuollon kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhuollon **kuraattoripalvelun asiakaskertomukseen** (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000).

Yksittäisen opiskelijan opiskeluhuoltokertomus

Kun opiskeluhuollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhuollon tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuhenkilö kirjaa ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287, 20 §). Opiskeluhuoltokertomukset säilytetään lukiolla lukitussa tilassa rehtorin huoneessa.

Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan yksittäisen opiskelijan:

- 1) nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) asian aihe ja vireillepanija;
- 3) opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet;

4) tiedot asian käsittelystä opiskeluhoitoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;

5) toteutetut toimenpiteet;

6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Ks. lomake 2: Opiskelijan opiskeluhoitokertomus.

6. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoitoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoillon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhoillon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. **Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoillon palveluja.** (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 18§)

- **Opiskelijan ja huoltajan osallisuus ja yhteistyö opiskeluhoillon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioimisessa**

Opiskelijoille ja huoltajille tiedotetaan opiskeluhoillon toimintaperiaatteista opiskelijoiden aloittaessa opinnot. Ryhmäkohtaisissa kotiväenilloissa tiedotetaan opiskelijahuillon toiminnoista ja otetaan palautetta kehittämisen kohteista sekä arvioita opiskelijahuillon toimivuudesta. Opiskelijaa ja huoltajaa kuullaan häntä koskevien toimenpiteiden suunnittelussa ja opiskelijalta otetaan palaute ja kehittämis ehdotuksia myös yleisellä tasolla opiskeluhoillon kehittämiseksi. Opiskelijakunnan hallituksen jäsen on mukana koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän kokouksissa, jolloin on mahdollisuus tuoda esille koko opiskelijakunnan näkemyksiä ja toiveita opiskeluhoitoa koskevissa asioissa.

- **Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annettava tieto yksittäisen opiskelijan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä**

Opiskeluhoillon henkilön / tai henkilöryhmän huomion perusteella opiskelija kutsutaan ensin kahdenkeskiseen keskusteluun. Jos keskustelussa päädytään asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen, opiskelijalta otetaan suullinen tai kirjallinen suostumus asiaan. Alle 18-vuotiaan osalta asiasta tiedotetaan tapauskohtaisesti myös huoltajalle, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta tai opiskelijan edun vastaista. Arvion tiedottamisesta tekee sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö (kuraattori / terveydenhoitaja / psykiatrinen sairaanhoitaja / psykologi) tapauskohtaisesti.

- **Opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhoillon asiakkaana ja suostumuksen hakeminen opiskelijalta ja tarvittaessa tämän huoltajalta yksilökohtaisessa opiskeluhoillossa**

Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti. Opiskelija itse päättää, ketkä osallistuvat hänen asioidensa hoitoon asiantuntijaryhmässä ja mitä yksilökohtaisia tukipalveluja opiskelija haluaa ottaa vastaan. Alaikäisten osalta huomioidaan myös **lastensuojelulain** (417/2007) vaatimukset.

- **Käytänteet opiskelijan toiveiden huomioimisessa häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa sekä huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä**

Opiskelijan henkilökohtaisen asian käsittelyn tarve voi tulla esille joko opiskelijan itsensä toimesta, kahdenkeskisen keskustelun tuloksena tai huolenaiheena, jonka on esittänyt ryhmänohjaaja tai muu koulun sisäinen tai ulkoinen taho. **Ryhmänohjaajalla on ensisijainen vastuu olla yhteydessä huoltajaan ja opiskeluhoollon henkilöön, kun huoli esimerkiksi opiskelijan poissaoloista tai opintojen etenemisen ongelmista herää.** Opiskeluhoollon kuuluva henkilö ottaa asian käsittelyyn ja sopii opiskelijan kanssa tarvittaessa asiantuntijaryhmän koolle kutumisesta ja siitä, ketkä ovat mukana ryhmän kokoontumisessa. Opiskelija allekirjoittaa suostumuksen asiantuntijaryhmän koolle kutumiseen.

Alaikäisen osalta huoltajalta otetaan suostumus asiantuntijaryhmän koolle kutumiseen ja hänet kutsutaan myös asiantuntijaryhmän kokoontumiseen, mikäli se on tarpeen. Alle 18-vuotias opiskelija voi myös halutessaan estää huoltajan osallistumisen asiantuntijaryhmän kokoontumiseen. Sosiaali- tai terveydenhuollon asiantuntija (kuraattori / terveydenhoitaja / psykiatrinen sairaanhoitaja / psykologi) arvioi asian tapauskohtaisesti.

- **Käytänteet opiskelijan kehitystason ja edun toteutumisen arvioimiseksi opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluvan sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön toimesta**

Arvioitaessa opiskelijan kehitystason ja edun toteutumista konsultoidaan tarvittaessa opiskelijan luvalla sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilöitä.

- **Menettelytavat yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelyssä monialaisessa asiantuntijaryhmässä**

Monialaisessa asiantuntijaryhmän kokouksessa valitaan puheenjohtaja, joka johtaa kokousta. Lisäksi valitaan vastuuhenkilö, joka hoitaa opiskelijan asiaa ja kirjaa opiskelijahuoltokertomukseen tulevat asiat ja jatkotoimenpiteet. Samalla sovitaan mahdollisten tietojen antamisesta ulkopuolisille tahoille ja ne kirjataan myös opiskeluhooltokertomukseen. Lisäksi sovitaan jatkotoimenpiteet ja tarvittaessa seurantalaveri.

7. Opiskeluhoolltosuunnitelman toteuttaminen ja arviointi

Koulutuksen järjestäjän on arvioitava opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä kunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa sekä osallistuttava ulkopuoliseen opiskeluhoolltoa koskevaan arviointiin. Arvioinnin keskeiset tulokset on julkistettava. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 25 §).

Koulutuksen järjestäjä pyrkii arvioimaan opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta kerran valtuustokauden aikana. Arviointi koostuu huoltajille, opiskelijoille ja henkilöstölle lähetetystä kyselystä sekä näiden pohjalta pidetyistä keskustelupaneeleista. Näiden pohjalta luodaan raportti, joka esitellään lautakunnalle ja lehdistölle.

Suomussalmen lukion opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista ja arviointia tehdään Suomussalmen kunnan asettaman opiskeluhoollon ohjausryhmän laatiman ohjeistuksen mukaisesti. Arvioinnissa hyödynnetään muun muassa valtakunnallisten Kouluterveyskyselyn ja KARVI-kyselyn kuntakohtaisia tuloksia sekä Oppilaitosten terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastuksen tuloksia.

Suomussalmen lukion opiskeluhoitosuunnitelmaa arvioidaan vuosittain opiskeluhooltoryhmän itsearviointina. Arviointia kootaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenten antamana yleisenä palautteena yksilökohtaisen opiskeluhoollon toimivuudesta. Arviointien pohjalta tehdään mahdolliset tarvittavat muutokset lukion opiskeluhoollon suunnitelmaan.

Arvioinnit käsitellään opiskeluhooltoryhmän kevään kokouksessa ja ne tiedotetaan tarpeen mukaan Suomussalmen kunnan opiskeluhoollon ohjausryhmälle sekä huoltajille kotiväenilloissa ja opiskelijakunnalle yleisissä opiskelijoille järjestettävissä tiedotustilaisuuksissa. Opiskeluhoollon vuosittainen toteuttamissuunnitelma liitetään lukion lukuvuoden työsuunnitelmaan (Lomake 4).

8. Lomakkeet

Lomake 1

8.1. Lupa opiskeluhoollon asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen

Opiskelijan nimi _____ Ryhmä _____

Huoltajan nimi/ nimet _____

Lupa opiskeluhoollon asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen *)

- Annan luvan monialaisen opiskeluhoollon asiantuntijaryhmän koolle kutsumiselle opintojeni tukemiseksi tarvitsemiä tukipalveluiden järjestämiseksi
- En anna lupaa
- Lukion rehtori on tietoinen asiasta _____

rehtorin allekirjoitus

Monialaiseen opiskeluhooltoryhmään kutsuttavat:

- huoltaja / huoltajat
- kuraattori
- miekkari (psykiatrinen sairaanhoitaja)
- psykologi
- sosiaalitoimen edustaja
- terveydenhoitaja
- koululääkäri
- etsivä nuorisotyöntekijä
- kuntouttavan työtoiminnan edustaja
- opinto-ohjaaja
- ryhmänohjaaja/opettaja
- rehtori

□ muu edustaja, kuka _____

Ensimmäinen kokoontumisaika ja -paikka:

_____

Suomussalmella ____ / ____ 20__

Opiskelijan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus (alle 18-v)

_____

_____

Asian vireillepanijan allekirjoitus ja virka-asema

_____

*) Kirjallinen lupa pyydetään Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1287/2013 14§:n mukaisesti järjestettävän monialaisen asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen yksittäisen opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi. Lupa kattaa yhteistyön monialaisen asiantuntijaryhmän kesken koko opintojen ajan tarvittavan tuen järjestämiseksi.

Lomake 2.

8.2. Opiskelijan opiskeluhohtokertomus

Opiskelijan nimi _____ Ryhmä _____

Henkilötunnus _____ Kotikunta _____ puh. _____

Opiskelijan huoltajan nimi/ nimet _____

Huoltajan/ien yhteystiedot _____

Opiskeluhohtokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan asiantuntijaryhmien palaverista seuraavaa: *) Nro ____ / _____

Kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa _____

_____

_____

_____

Asian aihe _____

Asian vireillepanija _____

Kokouksessa tehdyt päätökset _____

_____

_____

_____

_____

Päätösten toteuttamissuunnitelma ja siitä vastaavat tahot _____

_____

_____

_____

Kirjauksen päivämäärä _____

Kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa. _____

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

_____

*) Laadinta Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1287/2013, 20 §:n nojalla

Lomake 3

8.3. Lupa opiskelijan tietojen siirtoon

Kysymme Oppilas- ja opiskelijahuoltolain * mukaisen luvan tietojen siirtoon, kun lukiomme opiskelija vaihtaa oppilaitosta tai siirtyy lukion jälkeiseen jatko-opintopaikkaan.

<i>Opiskelija täyttää (tai huoltaja täyttää alle 18-vuotiaan opiskelijan osalta)</i>	
OPISKELIJAN TIEDOT:	
Sukunimi	Sotu
Etunimet	Kutsumanimi
Kotiosoite	
Opiskelijan oma sähköposti	Puhelin
HUOLTAJAN TIEDOT:	
Isän nimi	Puhelin
Osoite	
Äidin nimi	Puhelin
Osoite	

Muu huoltaja (nimi)	Puhelin
Osoite	

Opiskelijan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot saa siirtää uuteen oppilaitokseen tai jatko-opintopaikkaan (esim. lukivaikkeudesta tai muusta syystä johtuvat opetuksen erityisjärjestelyt):

Y kyllä   Y ei

Opiskelijan opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta tarpeelliset tiedot saa siirtää uuteen oppilaitokseen tai jatko-opintopaikkaan (esim. kuraattorin, psykologin tai muu opiskeluhuollollinen tuki):

Y kyllä   Y ei

Päiväys ___/___ 20___

_____
Opiskelijan allekirjoitus

_____
Huoltajan allekirjoitus

*Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 23 § 3 mom.

8.4. Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen

Lomake 4

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN

Päivitetään lukuvuosittain

Lukuvuosi: 2022 - 2023

1. Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhooltopalvelut

Lukion opiskeluhoollon kokonaistarve Opiskelijamäärä: 78 Ryhmät, opiskelijamäärä ja lukilausunnot: • Aloittavat: 22A = 24 opiskelijaa. Vararehtori tekee lukiseulat syksyllä 2022 ja ohjaa seulaan jääneet psykologin jatkotesteihin lukuvuoden 2022–2023 aikana.   • Jatkavat: 21AB = 24 opiskelijaa. Psykologi on tehnyt lukilausunnot, ja erityisjärjestelyjen hakuprosessi ylioppilaskirjoituksia varten on aloitettu.

- Abit: 20AB = 30 opiskelijaa. Opiskelijat on ohjeistettu lukilausuntojen osalta ja erityisjärjestelyt on haettu. Lausunnot on lähetetty YTL:aan.

Muu erityisesti huomioitava asia:

Lukiolla ei ole toistaiseksi erityisopettajaa; tukiopetusta saa tarvittaessa ko. aineen opettajalta (opiskelija sopii itse asiasta). Erityisopetuksen järjestäminen onnistuu seuraavana lukuvuonna omin voimin, koska yksi lukion opettajista pätevöityy erityisopettajaksi lv 2022 – 2023 aikana.

Opiskeluhoitopalvelut	Tehtävä/työnjako:
Terveystenhoitaja: Anne Karhapää	avovastaanotto arkisin klo 13 – 14 + tarkastukset ajanvarauksella
Koululääkäri: Anneli Süvari	tarkastukset ajanvarauksella (ti)
Kuraattori: Heljä Kinnunen (31.12.2023 asti)	kaikki lukiolaiset tarvittaessa
Psykiatrinen sairaanhoitaja (miekkari): Pirjo Kivijärvi	kaikki lukiolaiset tarvittaessa (ma, to, pe)
Nuorisopsykologi: Anne Turunen	ajanvarauksella kaikki lukiolaiset tarvittaessa, vastaanotto lukiolla n. 2 viikon välein
Opinto-ohjaaja: Elisa Axelsson, Katriina Kemppainen (4.1. – 30.6.2023)	kaikki lukiolaiset vähintään kerran vuodessa (ma-to)
	Kaikki opiskeluhoitopalvelut tavoitettavissa puhelimitse ja Wilman välityksellä (lukuunottamatta koululääkäri ja nuorisopsykologi)

2. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

Lukion opiskeluhoitotyöryhmä Puheenjohtaja: Julia Pohjanoja-Kela (rehtori) Tuula Uusitalo (3.10.22 – 1.6.2024) Jäsenet: Heljä Kinnunen (kuraattori, ryhmän sihteeri), Elisa Axelsson (opinto-ohjaaja), Anne Karhapää (terveydenhoitaja), Niina Hassinen (opettajajäsen), Anniina Moilanen (opiskelijajäsen), Satu Määränen (sosiaalityön edustaja). Kokoontuminen: 2-3 krt/lkv (6.9.2022 klo 14.30, 22.11.2022 klo 14.15 ja 23.5.2023 klo 14.30).	Tehtävä: Kouluyhteisön ja ympäristön terveellisyys, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen. Toimintatavat: kokoukset, kouluterveyskyselyiden tulosten hyödyntäminen, yhteisöllisten tapahtumien suunnitteleminen, ajankohtaisiin opiskeluhoitollisiin asioihin ja ilmiöihin reagoiminen (ryhmäytymispäivät, kv-leirit, kulttuuripäivät, teematapahtumat, tiivis verkostoyhteistyö jne.)

Pöytäkirjat ja niiden säilytys: sähköisenä Teamsissa	
Yhteistyö (lkv 2022 – 2023) Terveydenhuolto: Esittäytyminen luokissa, ryhmäyttävä työ oppitunneilla, koulukohtainen ohr, osallistuminen kotiväen iltoihin mahdollisuuksien mukaan. Sosiaalityö ja lastensuojelu: Koulukohtainen ohr, kunnallinen ja maakunnallinen verkostoyhteistyö, konsultointi. Nuorisotyö: Toiminnan esittely kouluilla, kunnallinen ja maakunnallinen verkostoyhteistyö, oppituntien pitäminen. Koulupoliisi ja pelastustoimi: Säännölliset kouluvierailut, turvakävely ja VPK-toiminta, konsultointi ja yhteistyö kriisitilanteissa. Muu: vierailevat luennoitsijat ja esittelyt aamunavausten ja teemapäivien tai tapahtumien yhteydessä (esim. erilaiset hyvinvointiin liittyvät teemat, harrastusmahdollisuuksien esittely, jatko-opiskelupaikat, Lukiolaisten liitto, ammattiyhdistystoiminta jne.) sekä yhteistyö seurakunnan kanssa (aamunavaukset, kirkossakäynnit, srk:n nuorisotyö).	
Yhteistyö siirtymävaiheissa 9. lk → lukioon: perusopetus pyytää tiedonsiirtoluvat 9.lk:lla ja välittää tarvittavat tiedot lukiolle. Siirtyminen toiseen kouluun tai jatko-opintoihin: Tiedonsiirtoluvalla kuraattori/opinto-ohjaaja on tarvittaessa yhteydessä seuraavaan oppilaitokseen.	
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastukset: Sisäiset palotarkastukset tehdään kaksi kertaa vuodessa (tekniset palvelut), ulkoinen palotarkastus (Palolaitos) kerran vuodessa. Poistumisharjoitukset tehdään kerran vuodessa.	
Yhteistyö terveystieteissä: Kouluterveyskyselyn tuloksia käydään läpi sisällön mukaan oppitunneilla ja kotiväen illoissa.	
Järjestyssäännöt: Rehtori käy läpi järjestyssäännöt heti syksyn alussa alkavalle ikäluokalle ja muutoin lisäksi tarvittaessa esimerkiksi työrauhaongelmien yhteydessä.	
Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen: Wilman kautta, ensisijaisesti ryhmänohjaajat vastaavat seurannasta ja ovat yhteydessä huoltajiin, rehtoriin ja oh-henkilöstöön tarvittaessa. Epäsäännöllisestä opiskelusta seuraa kasvatuskeskustelu; tilanteen jatkuessa rehtorin on mahdollista antaa kirjallinen varoitus. Tilanteen pitkittyessä sivistyslautakunta voi erottaa opiskelijan määrääjäksi. Olennaista on löytää poissaoloja selittävät tekijät ja pyrkiä vaikuttamaan niihin yhteistyössä opiskelijan ja huoltajien kanssa.	
Tapaturmien ennaltaehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus: Järjestyssääntöihin tutustuttaminen ja niiden mukaan toimiminen sekä henkilökunnan ensiapukoulutukset ja pelastuslaitoksen kanssa tehtävät turvatarkastukset ja -kävelyt.	

Ensiaputilanteesta riippuen yhteys kouluterveydenhoitajaan, päivystykseen tai hätänumeroon 112.
Tupakkatuotteiden, alkoholin, nuuskan ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen: Katso Liite 1.
Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä: Katso Liite 2.
Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa: Katso Liite 3 ja Liite 4.

3. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen

Opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan yksilökohtaisen opiskeluhuollon kokonaisuus, josta ilmenee yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen opiskelijan kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi.

Monialaisen yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän toiminta   Asiantuntijaryhmän kokoaminen: Se työntekijä kokoo, jolle asia tulee ensimmäisenä tietoon. Opiskelijalta saadun luvan jälkeen voidaan koota esim. puhelimitse.   Suostumuksen hankkiminen: Kirjallinen lupa opiskelijalta ja huoltajalta. Voidaan pyytää esim. ensimmäisen palaverin yhteydessä.   Ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelyssä: Asiantuntijaryhmässä päätetään työnjako. Vaitiolovelvollisuuden estämättä saa jakaa ryhmän jäsenten kesken sen tiedon, joka on välttämätöntä opiskelijan opiskeluhoollon järjestämiseksi.   Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys: Toistaiseksi kirjalliset dokumentit säilytetään rehtorin huoneen kassakaapissa. Tavoitteena on siirtää lukuvuoden 2021 - 2022 aikana sähköiseen opiskeluhoitokertomukseen.
Opiskelijan kuraattoripalvelut: Yksilöajat, palveluohjaus miekkarille, nuorisopsykologille, lastensuojeluun ja erikoissairaanhoidon, moniammatilliset asiantuntijaryhmät, verkostoyhteistyö, lukiseulat ja luokissa tehtävä ennaltaehkäisevä työ.
Opiskelijan mielenterveyspalvelut: • Miekkari: yksilöajat, palveluohjaus erikoissairaanhoidon, moniammatilliset asiantuntijaryhmät, verkostoyhteistyö ja luokissa tehtävä ennaltaehkäisevä työ.   • Psykologi: yksilöajat, lukiläusunnat, oppimisen vaikeuksien selvittely, neurologiset selvitykset, puoltolauseet YTL:lle.
Opiskelijaterveydenhuolto ja terveystarkastukset: Yksilöajat, palveluohjaus, moniammatilliset asiantuntijaryhmät, verkostoyhteistyö, lukiolaisten tarkastukset ja lääkärintarkastukset sekä luokissa tehtävä ennaltaehkäisevä työ.
Opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen:

Alaikäisen opiskelijan kohdalla huoltajalla on ilmoitusvelvollisuus ja täysi-ikäisellä opiskelijalla itsellään. Tarvittaessa voidaan konsultoida kouluterveydenhoitajaa.

Yhteistyö erityisen tuen yhteydessä:

Tuen tarpeesta riippuen kuraattori/opinto-ohjaaja/erityisopettaja vastuuhenkilöinä, tiedottamisvastuu opettajille ensisijaisesti opiskelijalla itsellään. Hyödynnetään opiskeluhoollon työntekijöitä ja muita koulun ohjaus- ja tukipalveluita tarpeen mukaan.

Opiskeluhoollon tuki opiskeluun liittyvien häiriöiden yhteydessä:

Yhteistyö ryhmänohjaajan ja muiden opettajien kanssa tarvittaessa, yksilötyö, verkostoyhteistyö, yhteys huoltajiin, opiskelijalle mahdollisesti neljän vuoden opiskelusuunnitelma, palveluohjaus. Näiden perusteella muut toimenpiteet.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Nuorisotoimi/etsivä nuorisotyö:

Keskeyttämisaarassa olevasta opiskelijasta ilmoitetaan etsivään nuorisotyöhön Nuorisolain 11 §:n perusteella. Pyydetään etsivä nuorisotyö nuoren suostumuksella mukaan tarvittaessa moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä.

Lastensuojelu ja aikuissosiaalityö: asiakasohjaus, konsultointi (tarvittaessa nimettömänä), lastensuojeluilmoitukset, mukana tarvittaessa moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä.

Erikoissairaanhoido:

Ohjaus, yhteiset hoitoneuvottelut ja muut tapaamiset, konsultointi mm. kriisitilanteissa.

Poliisi:

Konsultointi ja tapauskohtainen riskinarviointi esimerkiksi kouluun kohdistuvissa uhkatilanteissa tai lähestymiskieltilanteissa sekä tiedottaminen.

Muu:

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut: konsultointi mm. kriisitilanteissa, ohjaus, mukana tarvittaessa moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä.

Ravitsemusterapeutin palvelut: tarvittaessa lähetteellä kuraattorin, terveydenhoitajan tai miekkarin kautta.

4. Opiskeluhoollon yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhoollon toimintatavat opiskelijoiden ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiseksi:

- Tiedottaminen mm. Wilmassa, lukuvuositedotteessa, vuosikertomuksessa ja kotiväenilloissa, opiskeluhoollon henkilöstön alkuinfossa syksyllä; lisäksi opiskelijajäsen koulukohtaisessa ohr:ssä. Huoltajat ovat mukana tapauskohtaisesti opiskelijakohtaisissa koulupalavereissa.

Opiskelijan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon

- suunnittelussa: reagoidaan saatuun palautteeseen ja kuunnellaan toiveita niin opiskelijoilta kuin huoltajilta.
- toteuttamisessa: opettajan ja kodin välinen yhteistyö; opiskelijat ja huoltajat mukana yksilökohtaisissa opiskeluhoolloryhmissä.
- arvioinnissa: opiskelijoille ja huoltajille järjestettävät kyselyt.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen

- opiskelijoille: alkavien ryhmäyttävä tunti 2021 syksyllä, yksittäisten opiskelijoiden kohdalla yksilötyössä.
- huoltajille: kotiväenillat, vuosikertomus.
- yhteistyötahoille: koulukohtaiset ohr:t, käytännön työssä yhteisten opiskelijoiden asioissa, kunnallisessa ja maakunnallisessa verkostoyhteistyössä.

5. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Seurannasta vastuussa oleva taho: rehtori Julia Pohjanoja-Kela ja muu opiskeluhoitoryhmä
Seurattavat asiat: Opiskelijoiden poissaolot ja kasvatustietokeskustelut sekä kirjalliset varoitukset   Eroaminen lukiosta: positiiviset ja negatiiviset keskeytykset   Kouluterveyskyselyn toteutuminen ja tulokset
Käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi: Wilman ominaisuuksien hyödyntäminen esim. poissaolot   Primuksen hyödyntäminen   Rehtorin tilastot kurinpitotoimenpiteistä.
Seurannan aikataulu: lukuvuosi 2021–2022.
Seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun opiskeluhoitoon kehittämisessä: Tiedot pohjana seuraavalle lukuvuodelle. Seurantatiedot käsitellään lukuvuoden kevään opiskeluhoitoryhmässä. Niiden pohjalta mietitään opiskeluhoitoryhmässä ja henkilöstökokouksessa toimintatapojen kehittämistä.
Keskeisistä tuloksista tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille: Opiskelijoille: ryhmäohjauksessa, opinto-ohjauksessa ja/tai Wilman välityksellä   Huoltajille: kotiväenilloissa ja/tai Wilman välityksellä   Opettajille: henkilöstökokouksissa   Muut yhteistyötahot: Kokoontumiset (kunnan opiskeluhoitoon ohjausryhmä, lukion opiskeluhoitoon ryhmä, verkostoyhteistyön tapaamiset) tai sähköposti

9. Liitteet:

Liite 1. Suomussalmen lukion päihdetoimintamalli (hyväksytty omana ohjeena).

Liite 2. Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (hyväksytty omana ohjeena).

Liite 3. Suomussalmen lukion kriisitoimintasuunnitelma (hyväksytty omana ohjeena).

Liite 4. Pelastussuunnitelma (hyväksytty omana ohjeena).

